

*Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України
Полтавська обласна організація Національної спілки краєзнавців України
Комуніальний заклад «Полтавський обласний центр національно-патріотичного виховання,
туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради»*

КЗ "ПОЦНПВТУМПОР"

**V Всеукраїнська науково-практична конференція
«Освітні й наукові виміри географії та туризму»
(м. Полтава, 30 квітня 2026 р.)**

**5th All-Ukrainian Scientific and Practical Conference
«Educational and Scientific Dimensions of Geography and Tourism»
(Poltava, April 30, 2026)**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ / COLLECTION OF MATERIALS

*Poltava,
Ukraine*

*April 30,
2026.*

Освітні й наукові виміри географії та туризму

**Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної
конференції**

(м. Полтава, 30 квітня 2026 р.)

Полтава – 2026

УДК 910.1(062)+796.5(062) Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
О-72 Полтавського національного педагогічного університету імені
 В. Г. Короленка заборонено

Редакційна колегія:

- ГРИНЬОВА М. В.** – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;
- ТОПУЗОВ О. М.** – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, директор Інституту педагогіки НАПН України, віцепрезидент Національної академії педагогічних наук України;
- ФАЗАН В. В.** – доктор педагогічних наук, доктор теологічних наук, професор, проректор з наукової роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;
- ВІШНІКІНА Л. П.** – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;
- НАЗАРЕНКО Т. Г.** – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу навчання географії та економіки Інституту педагогіки НАПН України;
- ШУКАНОВ П. В.** – доктор географічних наук, доцент, професор кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;
- ШУКАНОВА А. А.** – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;
- КОПИЛЕЦЬ Є. В.** – кандидат педагогічних наук, асистент кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;
- ЯРОШЕНКО Ю. О.** – методист Комунального закладу «Полтавський обласний центр національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради», спортивний суддя зі спортивного туризму Національної категорії

Друкується згідно з ухвалою Вченої ради Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, протокол № 13 від 28.05.2026

Освітні й наукові виміри географії та туризму: матер. V Всеукраїнської науково-практ.
О-72 конф. (м. Полтава, 30 квітня 2026 р.) / відп. ред. Є. В. Копилець. Полтава : ПНПУ імені
 В. Г. Короленка, 2026. 208 с.

Збірник містить матеріали, надіслані до участі у V Всеукраїнській науково-практичній конференції «Освітні й наукові виміри географії та туризму». Матеріали збірника висвітлюють актуальні питання модернізації змісту і організації освітнього процесу, що спрямовані на формування професійної компетентності фахівців із географії та туризму на засадах сталого розвитку, і скомпоновані за тематичними напрямками: модернізація структури, змісту і методики географічної освіти на засадах упровадження компетентнісного, діяльнісного та індивідуального підходів до навчання, принципів сталого розвитку; теоретичні та прикладні аспекти природничої та суспільної географії; географія рекреації та туризму, формування підприємницької компетентності майбутніх фахівців із туризму; краєзнавчий підхід до навчання у вищій, загальній середній та позашкільній освіті. Конференцію проведено у рамках виконання науково-дослідної теми «Географічна освіта для сталого розвитку: теорія і методика впровадження» за номером державної реєстрації 0124U004182 (науковий керівник проф. Л. П. Вішнікіна).

УДК 910.1(062)+796.5(062)

Матеріали друкуються в авторській редакції.
 За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

© ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2026

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. МОДЕРНІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ, ЗМІСТУ І МЕТОДИКИ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ УПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО, ДІЯЛЬНІСНОГО ТА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДІВ ДО НАВЧАННЯ, ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Aslanova A. A. REIMAGINING GEOGRAPHY EDUCATION: STRUCTURAL TRANSFORMATION, CONTENT INNOVATION, AND PEDAGOGICAL RENEWAL IN THE 21st CENTURY.....	8
Nepsha O. V., Hryshko S. V., Levada O. M. HIGHER EDUCATION IN GEOGRAPHY FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....	11
Yatsenko V. S. FORMATION OF STUDENTS' RESEARCH COMPETENCIES THROUGH THE DISCLOSURE OF CAUSE-AND-EFFECT RELATIONSHIPS AND GEOGRAPHICAL REGULARITIES IN NATURE.....	14
Алхасов О. К. ПРИНЦИПИ ТА СПОСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ В АЗЕРБАЙДЖАНІ.....	18
Байтеряков О. З., Байтерякова Н. Ю. ГЕОГРАФІЧНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО».....	21
Браславська О. В., Гарбарець Е. В. ФОРМУВАННЯ ПРОСТОРОВОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ 7 КЛАСУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ГЕОГРАФІЇ.....	23
Браславська О. В., Мандебуря С. РОЛЬ КАРТОГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ ГЕОГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ.....	26
Вішнікіна Л. П., Давиденко О. О. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОНЛАЙН-ВЗАЄМОДІЇ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	29
Галушка Л. С. СТВОРЕННЯ КОМПЕТЕНТНІСНО ОРІЄНТОВАНИХ ЗАВДАНЬ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ.....	31
Дубик Ю. П. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗМІСТУ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НУШ: ВІД ПРЕДМЕТНИХ ЗНАТЬ ДО ЖИТТЄВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ.....	34
Єрмаков В. В., Івашенько Ю. Ю. ВПРОВАДЖЕННЯ ГІС ТА ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ У СУЧАСНУ ГЕОГРАФІЧНУ ОСВІТУ.....	36
Копилець Є. В., Булгакова О. С. ГЕЙМІФІКАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ: PRO ET CONTRA.....	39
Копилець Є. В., Гашевська М. В. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КРАЄЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ.....	42
Назаренко Т. Г. ПРОЄКТУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ У ПРОФІЛЬНІЙ СЕРЕДНІЙ ОСВІТІ.....	44

Наровлянська М. Д. ПОТЕНЦІАЛ СПОРТИВНОГО ОРІЄНТУВАННЯ У ФОРМУВАННІ КАРТОГРАФІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ	48
Романчук Р. С. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-СЕРВІСУ MARSHART ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ КАРТОГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У КОНТЕКСТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ.....	51
Сірик Я. Ю. ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНТЕГРАЦІЇ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТА МЕРЕЖНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ.....	53
Топузов О. М., Вішнікіна Л. П. ДИДАКТИЧНЕ ТЕСТУВАННЯ З ГЕОГРАФІЇ ЯК ЗАСІБ КОМПЕТЕНТНОСТНОГО КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ.....	59
Чуйко Я. О., Грушка В. В. ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ.....	62
Шуканова А. А., Самофалов Л. В. МЕТОДИКА РОЗРОБКИ ГЕОГРАФІЧНИХ ОНЛАЙН-ІГОР ТА СИМУЛЯЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ GEMINI (НА ПРИКЛАДІ ТЕМИ «ТУРИЗМ»).....	66

РОЗДІЛ 2. ПРИРОДНИЧА ТА СУСПІЛЬНА ГЕОГРАФІЯ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ

Zamanova N. I. PHYSICAL AND SOCIAL GEOGRAPHY: THEORETICAL AND APPLIED ASPECTS (THE CASE OF AZERBAIJAN).....	71
Браславська О. В., Яковенко О. С. ПРИЧИНИ ЗНИЖЕННЯ НАРОДЖУВАНOSTІ В УКРАЇНІ.....	73
Вовк О. П. ВПЛИВ КРИСТАЛІЧНОЇ СТРУКТУРИ ТА УМОВ УТВОРЕННЯ НА ЗОВНІШНЮ ФОРМУ КРИСТАЛІВ (НА ПРИКЛАДІ ТОПАЗУ, БЕРИЛУ, КВАРЦУ І КАЛЬЦИТУ).....	75
Войтків П. С., Іванов Є. А., Шкірка І. В. ГЕОПРОСТОРОВА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ, ГЕОЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЗБАЛАНСОВАНОГО ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ДОБРОСИНСЬКО-МАГЕРІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	78
Глухота В. О., Марченко І. О. МОДЕЛЮВАННЯ ТА ГЕОПРОСТОРОВИЙ АНАЛІЗ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗАГРОЗ АКВАТОРІЙ ЧОРНОГО ТА АЗОВСЬКОГО МОРІВ МЕТОДАМИ ДИСТАНЦІЙНОГО ЗОНДУВАННЯ ЗЕМЛІ.....	84
Довгаль Л. Д. МЕДИЧНА ГЕОГРАФІЯ ЯК МІСТОК МІЖ ПРИРОДНИЧИМИ НАУКАМИ ТА КЛІНІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ.....	88

Закалюжний В. М. СУЧАСНИЙ СТАН ПИТНИХ ВОД ПОЛТАВЩИНИ.....	90
Курочка Н. В., Мовчан В. В. АНАЛІЗ СТАНУ ВОДОСХОВИЩА НА РІЧЦІ ОЗНИЦЯ.....	95
Кучер І. І. ДОСЛІДЖЕННЯ ЗМІНИ ПЛОЩІ ВОДОЙМИ КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА ВНАСЛІДОК РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДУ МАШИННОГО НАВЧАННЯ RANDOM FOREST.....	100
Малявін М. В., Мовчан В. В. ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРМІЧНОГО РЕЖИМУ НІЧНИХ ТЕМПЕРАТУР ТА ДИНАМІКИ ТРОПІЧНИХ НОЧЕЙ НА МЕТЕОРОЛОГІЧНІЙ СТАНЦІЇ ГАДЯЧ ЗА ОСТАННІ 40 РОКІВ.....	102
Потапчук А. В., Вовк О. П., Павловська Т. С. БАГАТОРІЧНИЙ ТА РІЧНИЙ РЕЖИМИ СТОКУ ЗАВИСЛИХ І РУХОМИХ НАНОСІВ р. ВИЖІВКА (ГІДРОПОСТ РУДА).....	109
Шуканов П. В., Велічук А. О., Копилець А. В. ГЕОЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНОЇ ДЕСТРУКЦІЇ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ.....	112

РОЗДІЛ 3. ГЕОГРАФІЯ РЕКРЕАЦІЇ ТА ТУРИЗМУ. ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ТУРИЗМУ

Бабко Н. М. ПІДПРИЄМНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ РЕКРЕАЦІЇ ТА ТУРИЗМУ.....	117
Бурсова І. В., Король О. М. ТУРИЗМ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	120
Гладкий О. В., Желіба В. Г. ОСНОВНІ СТРАТЕГІЧНІ МОДЕЛІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА... ..	122
Жемела О. В., Галушка Л. С. ТЕОРЕТИЧНІ ТА НОРМАТИВНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ТУРИЗМ».....	126
Звягольська І. М., Дерев'янюк Т. В. ХАРЧОВІ ТОКСИКОІНФЕКЦІЇ ЯК ПОТЕНЦІЙНИЙ БІОРИЗИК ДЛЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ У ПРИРОДНО-РЕКРЕАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ....	128
Єрмаков В. В., Сарнавський С. П. СПЕЦИФІКА ОБ'ЄКТІВ ВОДНОГО ТУРИЗМУ У КОНТЕКСТІ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	131
Колотуха О. В., Нестеренко С. ГЕОПРОСТОРОВІ ОСОБЛИВОСТІ ЗИМОВИХ ВИДІВ АКТИВНОГО ТУРИЗМУ ТА АКТИВНОЇ РЕКРЕАЦІЇ.....	133
Копилець Є. В., Карпенко Н. М. БЕЗПЕКА ТУРИСТИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ, ТУРИСТИЧНИХ СПОРУД ТА ОБЛАДНАННЯ В КОНТЕКСТІ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ.....	137

Радченко Л. В., Грушка В. В. КІБЕРСПОРТИВНИЙ ТУРИЗМ У СИСТЕМІ ПОДІЄВОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТЕРИТОРІЙ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ДОМІНУЮЧА РОЛЬ СЕГМЕНТУ МОВА-ІГОР.....	139
Тараненко О. О. ФАХОВІ ВИМОГИ ДО КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ.....	143
Шуканов П. В., Єгоров О. О., Риндюк О. С. ГЕОГРАФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО СВІТОВОГО РИНКУ МІСЕ-ТУРИЗМУ	145
Шуканова А. А., Федотова К. Е. ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНАЛЬНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ «ДИКАНСЬКИЙ» ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В ЕКОЛОГІЧНОМУ ТУРИЗМІ.....	149
Щука Г. П., Сокол Т. Г. СИСТЕМНІ ПАРАДОКСИ СТАЛОГО ТУРИЗМУ: КОГНІТИВНИЙ ДИСОНАНС ТА ІЛЮЗІЇ СПОЖИВЧОГО МАРКЕТИНГУ.....	153

РОЗДІЛ 4. КРАЄЗНАВЧИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ, ЗАГАЛЬНІЙ СЕРЕДНІЙ ТА ПОЗАШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

Бабенко Л. Л. ДО ПИТАННЯ ПРО ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ РІДНОГО КРАЮ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: ІСТОРИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО VS РЕГІОНАЛІСТИКА VS ЛОКАЛЬНА ІСТОРІЯ.....	157
Гнатюк В. В., Гнатюк С. С. ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ КРАЄЗНАВЧИХ ГУРТКІВ ДЛЯ ПОТРЕБ ГРОМАД.....	161
Грицюта В. М., Редіна О. В. КРАЄЗНАВЧІ ГУРТКИ – ОСНОВА НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ.....	165
Дмитренко В. А., Дмитренко В. І. КРАЄЗНАВЧИЙ ПІДХІД У ВИЩІЙ ШКОЛІ: ПОТЕНЦІАЛ ЛОКАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ.....	168
Дяченко-Богун М. М., Гомля Л. М., Шкура Т. В., Рокотянська В. О. БІОРИЗНОМАНІТТЯ ПОЛТАВЩИНИ ЯК КОНТЕКСТ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ШКІЛЬНІЙ ПРИРОДНИЧІЙ ОСВІТІ.....	170
Єгорова О. В. КРАЄЗНАВЧИЙ ПІДХІД ДО НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ.....	174
Котлярова П., Степанець І. О. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МІСТА ГОРІШНІ ПЛАВНІ.....	176
Куліш С. М., Пересадько В. А., Прасул Ю. І. КРАЄЗНАВЧА ПІДГОТОВКА В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ТА ФРАГМЕНТАЦІЇ ГЕОГРАФІЇ.....	180
Наровлянський О. Д. ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНІХ ЕКСКУРСІЙ.....	184

Непша О. В., Цапенко М. О., Коваль Д. О. КРАЄЗНАВЧИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ГЕОГРАФІЇ: ВІРТУАЛЬНІ ЕКСКУРСІЇ (НА ПРИКЛАДІ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАПОВІДНИКА «ХОРТИЦЯ»)	187
Панасенко Н. В. КРАЄЗНАВЧИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ТРАДИЦІЙНОГО НАРОДНОГО ОДЯГУ ПОЛТАВЩИНИ У ДІЯЛЬНОСТІ ГУРТКА «МУЗЕСЗНАВЦІ» (НА ПРИКЛАДІ ЖІНОЧОЇ КЕРСЕТКИ)	191
Прохорова Л. А., Зав'ялова Т. В., Бєлов О. Р. РЕАЛІЗАЦІЯ КРАЄЗНАВЧОГО ПІДХОДУ У ВИКЛАДАННІ ГЕОГРАФІЇ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	194
Федорчук К. М. ДОСЛІДЖЕННЯ КАВИ ЯК ВАЖЛИВОГО ЕЛЕМЕНТА КРИМСЬКОТАТАРСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ НА ПРИКЛАДІ СІМ'Ї МАЙРС ТРОЦІК, ЖИТЕЛЬКИ МІСТА НЕТИШИНА	197
Ярошенко Ю. О. ФОРУМ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИХ ТА ОСВІТНІХ ПРОЄКТІВ, ЗАПОЧАТКОВАНИХ КРАЄЗНАВЧИМИ ОБ'ЄДНАННЯМИ ТА МУЗЕЯМИ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ, – ПЕРСПЕКТИВНА ОРГАНІЗАЦІЙНА ФОРМА КРАЄЗНАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ	200
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	202

10. Onmyoji Arena: official site. URL: <https://www.onmyojiarena.us/>
11. The History, Evolution, and Future of Mobile Gaming. *Gameopedia*. URL: <https://gameopedia.com/blogs/the-history-evolution-and-future-of-mobile-gaming>
12. Top games by peak viewers 2025. *Esports Charts*. URL: <https://escharts.com/ru/top-games?order=peak&year=2025>

ФАХОВІ ВИМОГИ ДО КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ

О. О. Тараненко

[*oltar23@gmail.com*](mailto:oltar23@gmail.com)

*кафедра туристичного та готельного бізнесу Полтавського
університету економіки і торгівлі*

Сільський зелений туризм – це форма відпочинку, що відбувається в сільській місцевості та передбачає тісний контакт із природою, традиційним способом життя і культурою місцевого населення. Його основною особливістю є проживання туристів у приватних садибах або фермерських господарствах, де створюється затишна, домашня атмосфера. Важливу роль відіграє екологічність такого відпочинку: використання натуральних продуктів, чисте довкілля та дбайливе ставлення до природи. Туристи мають змогу ознайомитися з побутом сільського населення, брати участь у господарських роботах, куштувати традиційні страви, а також долучатися до народних звичаїв, свят і ремесел. Крім того, сільський зелений туризм передбачає активний відпочинок на природі, зокрема піші прогулянки, велоподорозжі, риболовлю чи збирання грибів і ягід. Такий вид туризму сприяє збереженню культурної спадщини та підтримує економічний розвиток сільських територій, оскільки забезпечує додаткові доходи для місцевого населення [1].

Сільський зелений туризм як форма підприємницької діяльності та соціокультурної взаємодії потребує від суб'єктів господарювання комплексу міждисциплінарних умінь і навичок, що поєднують економічні, комунікативні, організаційні та культурологічні компетенції. Насамперед важливими є підприємницькі здібності, які включають уміння планувати діяльність, аналізувати ринок туристичних послуг, формувати конкурентоспроможний туристичний продукт, визначати цільову аудиторію та ефективно управляти ресурсами. У цьому контексті значну роль відіграють фінансово-економічні навички, зокрема ведення обліку доходів і витрат, ціноутворення, бюджетування та оцінювання рентабельності господарства [2].

Не менш суттєвими є комунікативні навички, оскільки діяльність у сфері сільського туризму передбачає постійний контакт із відвідувачами. Власник агрооселі має вміння встановлювати довірливі стосунки з клієнтами, демонструвати гостинність, володіти навичками міжкультурної комунікації, а також, за можливості, іноземними мовами [3]. До цього блоку також належать навички сервісного обслуговування, що включають організацію проживання, харчування та дозвілля гостей відповідно до сучасних стандартів якості.

Організаційно-управлінські компетенції передбачають здатність координувати різні аспекти діяльності: прийом і розміщення туристів, планування їхнього перебування, організацію екскурсій, майстер-класів та інших видів активностей. Важливою є також здатність до тайм-менеджменту, гнучкого реагування на зміни попиту та вирішення нестандартних ситуацій.

Окреме місце посідають знання у сфері культурної спадщини та етнографії, адже сільський зелений туризм базується на автентичності місцевих традицій. Власник має володіти інформацією про історію регіону, народні звичаї, ремесла, кухню та обряди, а також уміти інтерпретувати ці елементи для туристів у доступній і привабливій формі. У цьому контексті важливими є також творчі навички, необхідні для розроблення унікальних туристичних продуктів і програм.

Крім того, значення мають екологічні компетенції, що передбачають дотримання принципів сталого розвитку, раціональне використання природних ресурсів, впровадження екологічно безпечних технологій та формування у туристів екологічної свідомості. Власник агрооселі повинен розуміти основи природоохоронної діяльності та сприяти збереженню довкілля.

У сучасних умовах особливої актуальності набувають цифрові навички, зокрема вміння використовувати інтернет-платформи для просування послуг, вести сторінки в соціальних мережах, працювати з онлайн-бронюванням, а також створювати та підтримувати позитивний імідж господарства в інформаційному просторі. Перспективними до впровадження у сфері туризму є низка інновацій, ключовими серед яких фахівці виокремлюють: екологічно чисті засоби розміщення; сталий транспорт; досвід, орієнтований на збереження природи; практики циркулярної економіки; технології та цифрові інновації; стала гастрономія; відновлювальний розвиток туризму; політика та адвокація, інклюзивний та доступний зелений туризм [4].

Таким чином, фахова підготовка кадрового забезпечення для сфери сільського зеленого туризму потребує набуття комплексу підприємницьких, комунікативних, організаційних, культурологічних, екологічних та цифрових компетенцій, що забезпечують високий рівень обслуговування, конкурентоспроможність і сталий розвиток цього виду туризму.

Список використаних джерел

1. Тищук І. Сільський зелений туризм як інструмент розвитку громад. *Економіка та суспільство*, 2026. Вип. 84. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7639/7614> (дата звернення: 13.04.2026).
2. Олійник В., Данілова О. Організація туризму: сільський зелений туризм світовий досвід та перспективи розвитку в Україні. *Економіка та суспільство*, 2025. Вип. 72. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5666/5607> (дата звернення: 13.04.2026).
3. Глух М. Інформаційно-комунікативне забезпечення як напрям уможливлення розвитку зеленого туризму. *Економіка та суспільство*, 2024. Вип. 70. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5348/5292> (дата звернення: 14.04.2026).
4. Періг Т. Зелений туризм на сучасному туристичному ринку: перспективні інноваційні рішення для України. *Економіка та суспільство*, 2025. Вип. 76. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6332/6275> (дата звернення: 14.04.2026).

Кафедра географії,

методики її навчання
та туризму